

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Igora Burgera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 26. septembra 2012 v trestnej veci obvineného **V. Y. pre trestný čin vraždy** podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 spáchaného formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, o návrhu obhajcu obvineného V. Y. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného V. Y. v súčasnosti vedená na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 0Tp 63/2012, **sa tomuto súdu n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Dňa 14. augusta 2012 podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave sudcovi pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava návrh na predĺženie lehoty väzby u obvineného V. Y., stíhaného vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite Bratislava pod ČVS:PPZ-21/BOK-BA-2012 pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 spáchaného formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Písomným podaním, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 22. augusta 2012, obvinený V. Y. požiadal, aby sa žiadosť prokurátora o predĺženie lehoty väzby prejedнала v jeho neprítomnosti.

Na neverejnom zasadnutí dňa 23. augusta 2012, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o návrhu prokurátora o predĺžení lehoty väzby u obvineného Y. obhajca obvineného Y.

požiadal, aby bola predmetná trestná vec odňatá Okresnému súdu Trnava v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. a prikázaná na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava I, a to z dôvodu zaujatosti Okresného súdu Trnava, pričom uviedol, že namieta zaujatosť všetkých sudcov Okresného súdu Trnava. Ďalej uviedol, že dôvody ohľadom námietky zaujatosti sudcov Okresného súdu Trnava neuvádza, pretože návrh podal v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. a túto námietku považuje za dôležitý dôvod na odňatie a prikázanie veci. Prikázať predmetnú trestnú vec obvineného Y. Okresnému súdu Bratislava I navrhol z dôvodu, že tento súd rozhodoval aj v iných trestných veciach obvineného Y..

Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o žiadosti obhajcu obvineného Y. o odňatie a prikázanie predmetnej trestnej veci, pričom súčasťou spisu je aj vyjadrenie sudcov Okresného súdu Trnava k žiadosti obhajcu obvineného, z ktorého vyplýva, že z prítomných sudcov sa žiaden necíti byť vo veci zaujatý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného návrhu, s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Tr. por. a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 448/2010, preskúmal v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. obsah predloženého spisového materiálu a dôvody pre odňatie veci a jej prikázanie inému súdu, pričom zistil, že návrh obhajcu obvineného Y., nie je dôvodný.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Keďže obhajca obvineného požadoval odňatie veci mimo obvod Krajského súdu v Trnave (konkrétne Okresnému súdu Bratislava I), je príslušný na rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Význam, resp. dôležitosť dôvodu na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. Delegácia sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok § 23 ods. 1 Tr. por.

Dôležitými dôvodmi treba predovšetkým rozumieť také dôvody, ktoré zaisťujú nestranné a zákonné prejednanie veci, náležité zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich zásad trestného konania, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov, pričom všetky okolnosti majú zabezpečiť najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu. Pri úvahe, či v konkrétnej prejednávanej trestnej veci sú dané dôležité dôvody pre delegáciu, nie je možné vychádzať len z jedného určitého hľadiska či okolnosti, ale je treba zvažovať všetky do úvahy prichádzajúce okolnosti prípadu vo vzájomnej súvislosti.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu. Z obsahu predloženého spisového materiálu najvyšší súd nezistil žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by mala byť trestná vec v zmysle podaného návrhu odňatá Okresnému súdu Trnava, pričom svoju prieskumnú povinnosť zameral na skutočnosti rozhodujúce pre rozhodnutie o otázke odňatia a prikázania veci.

Ustanovenie § 31 Tr. por. podrobne ustanovuje, z akých dôvodov sú vylúčené orgány trestného konania, súd a iné osoby z vykonávania úkonov trestného konania. Obhajca obvineného Y. neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali zaujatosť sudcu pre prípravné konanie okresného súdu rozhodujúceho v jeho trestnej veci a už vôbec neuviedol takéto skutočnosti ohľadne ostatných sudcov tohto súdu.

Subjektívny pocit obhajcu obvineného o zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Trnava je len jeho ničím nepodloženou domnienkou. Ako vyplýva z vyjadrenia sudcov Okresného súdu Trnava, ktorý je v tomto štádiu trestného konania vecne a miestne príslušným súdom v zmysle § 24 ods. 1 Tr. por., títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe pomerom k prejednávanej veci v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. treba rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

K tomu považoval najvyšší súd za potrebné uviesť, že z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno rozhodnúť len o vylúčení sudcu ako konkrétnej osoby, resp. o vylúčení sudcov ako konkrétnych osôb.

I keď zákon v ustanovení § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, čo vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z vyššie spomenutej ústavnej zásady uvedenej v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Vzhľadom na túto skutočnosť možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Nakoľko obhajca obvineného Y. vo svojom návrhu na odňatie veci neuviedol žiaden konkrétny dôležitý dôvod, ktorý by odôvodnil kladné rozhodnutie o jeho žiadosti, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Na záver považoval najvyšší súd za potrebné uviesť, že vzhľadom na prebiehajúce štádium trestného konania ide o nešpecifický prípad, pričom však o návrhu obhajcu obvineného, s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 448/2010, bolo potrebné rozhodnúť. Ako už bolo vyššie uvedené, dôvody na odňatie veci Okresnému súdu Trnava, ktorého príslušnosť vyplýva z ustanovenia § 24 ods. 1 Tr. por., zistené neboli, pričom návrh sa týkal konania v súčasnom štádiu trestného konania, kde príslušným na rozhodovanie o základných zásahoch do základných práv a slobôd obvineného je sudca pre prípravné konanie, ktorý rozhodoval na Okresnom súde Trnava

o konkrétnej otázke (návrhu na predĺženie lehoty väzby u obvineného Y.). Absencia dôvodov na odňatie veci Okresnému súdu Trnava sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na vo veci konajúceho sudcu pre prípravné konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 26. septembra 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová